

The Project Gutenberg eBook of Tuhkapöperö: Kuvaus 4:ssä Kohtauksessa, by Jacob Fredrik Lagervall

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Tuhkapöperö: Kuvaus 4:ssä Kohtauksessa

Author: Jacob Fredrik Lagervall

Release date: December 6, 2014 [EBook #47551]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK TUHKAPÖPERÖ: KUVAUS 4:SSÄ KOHTAUKSESSA

Produced by Jari Koivisto

TUHKAPÖPERÖ

Kuvaus 4:ssä Kohtauksessa

Kirj.

J. F. LAGERVALL

Viipurissa, J. Cedervaller poikineen, 1847.

Imprimamr: G. Rein.

JÄSENET.

HÖLMÖNEN, Kylävänhin.
PÖPERÖ, Tyttäresä entistä vaimoo, yhä toimittaissa töhkeimpiä töitä
asuin liijoksiin ääressä, hän on alti tuhkassa; josta nimi
Tuhkimus ja Tuhkapöperö.
PIRJO, Hölmösen vaimo.
SOMA ja SORJA, Pirjon tyttäret entistä miestä.
SYÖJÄTÄR, Pirjon seukku.
LEMMES, Pöperön emänenö.
KERSKO, Kuuluisa Nuoriso.

1. KOHTAUS

Hölmölammin rannalla.

1. NÄYTÖS.

Lemmes (valkamolla). Pöperö (toisella). Soma ja Soria (nurmella, eivät tiije toisistaan, eivätkä kuule Lemmeksen laulavan).

LEMMES.

Rauha näillen rannikoillen,
Tämän lammin laiteillen
Jossa muinoin lassa lauloin,
Kussa poikana polaisin:
Poimin mansikat makiat.
Valvoin tuolla valkamolla
Isän vestäissä venettä.
Nukuin tuohon nurmikollen
Äitin pestessä pesua
Puhistaissa puukaluja.
Ojansuuhun onget viskoin,
Laitoin lahnoillen katitsat,
Kannoin Kotiimme kaloja.
Kalakeitot äiti keitti
Höllötökset Hölmönämmä.

PÖPERÖ (laulaa valkamolla itekseen).

Heitti herttainen emäni,
Heitti kallis kantajani,
Ihana imettäjäni;
Heitti kaikki heimokunta.
(Puhuu).
Heitti heitoksi, hylyksi,
Lyötäväks, lykättäväksi.
Jätti vaivallen vajaallen:
Pirjon piijaksi poloisen,
Sisärpuolillen poluksi;
Orjaksi omassa koissa:
Sekä nääntymään nälällä
Että vaatteita vajillen:
Vaikka ei varoa puutu
Ei ou tyhjyyttä elosta.
Pirjo pitääpi pitoja,
Syöttää kyllin Syöjättären,
Yhä lahjat laitteloopi.
Siitä syystä Syöjätärkin
Tyyvyttääpi tyttäristä,
Emänniksi ennustaapi

Kauniimmillen kaupunnista:
Mullen mustan Kiertolaisen
Elikkä ei ensinkään,
Omituista, ollenkaan.
Työtäk syövät tyttäresä,
Kävelöövät käissä puuhkin:
Heilen herkut hempeimmät,
Huparuuvat ruokittua:
Mullen viskovaa muruja,
Pilkoin vielä pilppuvaapi:
Vähentää vähät palaiset.
Äitin vaatteista valinna,
Höyhentyynyt tyttärillen.
Vapon vaiopat vallannunna
Sekä paijoista paraimmat
Että uuvet uutimeni:
Sisärillen siistit hunnut,
Hurstit huonoimmat minullen,
Repalaiset reikäniekat
Helmukset minullen heitti,
Joita Pirjo on pitännä,
Kuluttanna kuusi vuotta.
Mulla musta ajanjuoksu,
Minun iltani ikävät;
Minun työni työläimmät,
Vaivannäöt vaikeimmat
Vaan en kellenkään valita,
Saata kylälleen sanoja:
Koen puolustoo kotia.
Itekseni toiste itken,
Yksin vaivani valitan
Yöllä yksin ollessani,
Maatessani maaperässä.
Vaan mitä minä valitan?
Levollinen on leponi,
Tunto selvä Tuhkimuksen.
Muita murehtii tulisi.
Pirjo pieksetty Iseä
Itköö ite iltayöstä,
Aamun auringon valosta
Tahi kellen tappeloopi
Eli pahoin pauhovaapi,
Yliyötä riitelööpi:
Tyttäresä tyynylöistä
Tanhuvalla tappeloovat
Vihan kiivoin kiistettyä
Kummaista on kuhtununna
Täti täyveksi täheksi,
Haluisammasti halainna?
Kellen tuopi Kerskon pojan,
Kullen suopi sulhaiseksi?

(Laulaa).

Kolkko on minun kotini,
Yltä kylmät kynnykseni.
Emänä emintimäni,
Isintimänä Isäni!
Heitti j.n.e.
Vaan ei vanha *Väinämöinen*.
Hylkeä hyvä Jumala!

(Puhuu).

Mitäpä minä valitan?

Pilkat leikkinä pitelen,
Kärsin lyönnät lykkäykset,
Kärsinki kovimmat käskyt;
Työni toimitan toella,
Jouvun aina työstä työhön,
Askarelta askareellen.
Samat vaivat vanhempana,
Askaret, talonasiat
Täytän täysvartisena
Kuin jo piti pienempänä,
Silminnähen nääntyneenä,
Vaivanpakolta vavisten
Pirjon piesten toimitella,
Vireesti vitan eholla.

SOMA (näyttäin Soriallen kukkia).

Kunka näistä kukkaisista,
Kunka ottaisit omaksi?
Minkä mielestäis valihtet,
Minkä hylkeisit minullen?

SORIA.

Kuin en tiije kuin nimesit,
Kuita kukkaiset kuvaavat
Niin on vaikia valita.
Anna arvelen vähäisen.
Tuo on muita turpiampi
Kaunis päivänkakkara.
Ruusu vielä runsaampi;
Se on mieleinen minullen,
Sen minä otan omaksi,
Jätän jäänöksen sinullen.

SOMA.

Se on seukkumme Simuna.
Jätit jäänöksen minullen,
Kerskon pojan Keskimäisen.

SORIA (Tavoittaa päivänkakkaraa).

Et peto petä minua!
Anna poisi Kerskon poika,
Se on mieleinen minullen;
Mullen muinon jo luvattu.
Simo omasa sinullen.

SOMA.

Kehno Kerskollen olisit,
Simo liijaksi sinullen,
Simo sinua parempi.
Luvattuni pien lujasti.

(Lemmes läheten heitäkseni ojaan).

SORIA.

Simo Kosiipi sinua,
Se on omasa sinullen.
Anna poisi Kerskon poika
Jos ei toilla niin toralla!
(Hepäisöä Somaa vaan näköö Lemmeksen).
Mikä Kummitos Kumossa,
Kuka onneton ojassa?

SOMA.

Olkoon onnesa nojassa!
Veissä pehmiä venyä,
Ropakossa moisen rosmon.

LEMMES.

Kulta kukkaiset, kähköiset!
Somat neitoiset soriat!
Auttakaa avunalaista,
Vanhaa vaivaista lijasta,
Hätäistä hätätilasta,
Savikuoppaan kuolemasta.

SORIA.

Puvin puhtaaksi käteni,
Sotkin sormeni somaiset.
Puhas out kuin pulsterisi.
Kuin et kurja tuohon kuolle
Rumanmotonen mutaan,
Kuolet kumminkin keollen.
Kuole koirankuotolainen
Tulemattasi tupaamme!
Sinun käsissäis käteni
Koprissasi konnikainen
Eivät käy minun käteni!
(Pöperöllen joka ilmantuu).
Tuossa sullen sulhapoika
Sekä nuori ja nopia
Että kaunis Kasvoiltasa.
Ensin veistä poisvetele
Sitten siivoat lijasta,
Peset muotosa muovasta,
Hyvin puvet ja puhistat.
Toilla pörhistät Pöperö,
Saaneesi leivänsaajan;
Mieronkäyjän mieheksesi,
Ruuvanhankkijaks hakenna.

(Pöperö autta Lemmeksen, pesee hänen ja omat kätesä;
Sisäreukset juoksoo pois naurain ja käsiä taputtain, sanoin):

Toentotta toisillenne
Outta oikein omanne,
Hurtat huonossa puvussa.

LEMMES.

Siuna sinua Jumala!
Valloin vanha *Väinämöinen!*
Anna elämä etuisa.
Laita lapsellen hyvällen
Elonolo onnellinen,
Hyvä hyvätahtoisellen!

PÖPERÖ (Ehtiin taluttaa Lemmestä).

Anna talutan taloomme,
Tuonne Isäni tupaan!
Ite on Isä kotona,
Kyllä se kyllin syöttelöopi,
Hoitelooopi holhovaapi.
Kohallinen on kotini,
Varakkaat on vanhempani,

Aina vierailien apuisat.

LEMMES.

Voin minä ominki voimin
Hiljon tarpoa taloonne,
Jälestä tupaanne tulla.
Kultainen! Kuka Isäsi?
Kuka vaimo vanhempasi?

PÖPERÖ.

Isä Hölmölän isäntä.
Vappo vainaja emäni,
Kohta kuollut kuusi vuotta,
Kuusi keseä keossa.
Isä lesken leivättömän
Kohta korjasi kotiimme
Emännäksi, emäkseni
Ja ne neitoiset koriat
Ovat sisären sijaiset.
Kyllä sie tupamme tunnet,
Sen on seinät veistettynä,
Punamullalla punatut,
Sekä ikkunat isommat.

LEMMES.

Nekö piijat pilkkanuokat
Sinun sisär lentämäsi.

PÖPERÖ.

Ne oli puhtaassa puvussa
Ja kuin satuin saapuvillen,
Minun jättivät jälellen,
Sullen antamaan apua.

(Talosta Pirjon ääni).

Tule Tuhkimus tupaan,
Jouvu joutava pihaan.

2. KOHTAUS

Tuvassa.

1. NÄYTÖS.

PIRJO.

Tahon harmilta haleta,
Paisua vihan pakolla.
Tuossa Tuhkimus tulookin
Tyly tytärilentämäni,
Älmä äitisiä kuvainen,
Vielä ilkeempi iseesä.
Hällen mie vihani viskon,
Häpiäni hällen kostan.
Minä pöyhötän Pöperön
Hylyn, mieleni hyväksi,

Kypsytteen kylkiäsä,
Suuttumiseni suloan.
Ainama asian löyvän,
Aina ainetta torailen.

2. NÄYTÖS.

PÖPERÖ.

Nyt oun pessynnä pesumme,
Hurstit, hunnut huuhtonunna,
Liinat valkiat valaissut!

PIRJO (Lyyven Pöperöä).

Etkö hävytön häpiä!
Tuuva tuommoista pesua!
Tuhma Tuhkimus oletkin,
Pahasiivoinen sikainen.
Liinat haisoovat lipeellen,
Selvällen sekaporollen,
Paijat huuhotut pahasti;
Hurstit huivit huonommasti.
Tuossa sullen suuta vasten,
Tuossa kohti korviasi.
Kylillesi tuossa kylpy,
Palkka paitoimme pesusta.

3. NÄYTÖS.

HÖLMÖNEN.

Taasko tyttö tyhmä ollut?
Se on äksy ja älytön.
Ei se oikeesta ojennu,
Vältä vähällä kurilla.
Anna kovuutan kovemmin,
Anna *nauhon nahkavyöllä*
Taikka *ruoskalla ropistan*.

PIRJO.

Kyllä se sen tarvihtoopi,
Sen se aivan ansainnunna.

4. NÄYTÖS.

LEMMES,

Terve tuttavaan tupaanne.
Rauha rakkaus taloonne.
Hyvä suosio sovinto!

HÖLMÖNEN.

Toen toivotat hyveä,
Ylimäinen ystäväni,
Aina neuvoni apuni!
Eno entisen emännän!

PIRJO (Itekseen).

Sekö se on Lemmes retka,
Josta mieronjuoksiasta
Yhä Hölmönen hövännyt:

Joka kielti mejjän kihlat,
Meijän häitämme häpäisi.
Sanat saattoi ilkeimmät,
Kantoi konttia kovasti,
Panetteli mun pahaksi.
Lausui lapsuuden vikani,
Tapani kotitalossa,
Mielitietot miehelässä;
Ilmi saattoi irvihammas
Kaikki retket rengin kansa.
Vaivat miesi vainajani
Hänen kuolusa kuvaili
Ehkä liikojaik lisäsi?
Kahenkesken heijät heitän,
En tuo einettä eteesä.
Ajan nälällä ahollen,
Karkottelen kartanosta,
Kyyvihten koko kylästä.
Vaan se hitto hirvittääpi;
Mullen silmät muljautti.
Jokohan vihoja viskoi,
Ukko uhkasi minua?
En ole pelännä ennen
Enkä pahoa paennut
Tätä pakanaa pakenen,
Tämä hiittä hirviämpi.

LEMMES.

Missä entisen emännän,
Vapon vainajan sikiöt?

PIRJO.

Hukat söivät hukkuisena,
Peot peltoimme perillä.

(Heristää männessään, suutanäyttäin Hölmösen olla vaiti).

LEMMES.

Se oil kauppa kauhistava;
Mureellinen mullen muisto,
Suru sullen surkiampi!

HÖLMÖNEN.

Se on vaimoni valeita!
Leikillään asetti akka.
Tyttö ihteni tykönä,
Poika poikessa soassa.
Konsa koivennoon kotiimme?
Koska rauha rannoillamme.

LEMMES.

Paljo oun pahoa kuullut
Tavoista sinun talosi,
Elämästäsi emännin
Kuin jo ennen ennustelin.
Ei vanha valetta hauku.
Työllä serrat tyttäresi
Yhä ylenpaltisella;
Pijät vaivalla, vajaalla;
Turha turva on sinusta,
Vara vähä vanhemmasta:

Vielä päällen päätteiksi
Kurit isoimmat isältä.
Vapon vaatteita pitäävät;
Tyttö ryysyissä rypööpi:
Vaikka Vapon vaateorret,
Olivat täpöisen täynnä,
Notkui vaatteihen nojalla.
Vapon vaipat vallattuna;
Vapon tyttö vaipatonna,
Tyytyväinen tyynytonnä.
Pirjon tytöt tyynyllissä
Pulsterillasa puloovat.
Myöskin poikasi poloisen,
Täytyi koiveta kotoosa,
Emänkonnulta erota
Joka joutui nainnan kautta
Höplän Hölmösen käsillen.
Nyt hän marsiipi majaasa,
Kaunis kapraali komia.
Hevoisväissä keppiherra.
Sota monia sovaissut,
Tuskat monen turmellunna;
Hänen palvelus paranti,
Virka taivutti tapasa,
Yhä totuuteen totutti.
Kohta joutuupi kotiisa,
Perimään emänperuja
Tahtoo hallita taloosa
Pitee kovemman komennon.
Tuohon turva Tuhkimuksen;
Tuohon turvauva itekkin
Kuin out kunnoton isäntä.
Ole miesi, pijä mieli!
Pijä Pirjoa kurissa;
Nauho häntä nahkavyöllä
Ropsi häntä ruoskallasi.
Elä pötki pöyvän alle
Konsa korviais tapaapi
Pirjon pilkkana pitävyyt,
Kylänvanhimmaks valittu
Olet vaimon vallan alla,
Pahan porton potkittava.

HÖLMÖNEN.

Toentotuutta sanelet.
Neuvo nerokkaan uroisen!
Nyt otan isännän innon,
Vallan vanhimman talossa:
Pieksän Pirjon vuorostani,
Vaimon vatkoan äkäisen.
Ulos syöstän Syöjättären.

3. KOHTAUS.

Eteisessä.

1. NÄYTÖS.

SYÖJÄTÄR (Pirjollen).

Upo uutoisen sanoman,
Toivon toimitan sinullen.
Kerskon poika keskimäinen

Miesi kaunis kaupunnissa
Miesi miehistä valittu,
Rikas riistalta, rahalta;
Oma kaunis kartanosa
Seisoo linnoa likellä,
Kaupunnin alakaulalla;
Omat laivat laineilla;
Läksi koistasa kosiin
Emänteä ehtimään,
Vaimoa valihntemaan.
Ei se kaho kauneutta
Eikä valkeita valichte.
Saisi vaimoja valiten
Kaunoisia kaupunnista,
Vaan ei taho tansijoita,
Kärsi kovin kouluttuja
Suuri oppisii suvaihte,
Kysyjijä kyntäjältä,
Millen maallen maltasia,
Kullen kaskellen kanarvat,
Suollen suola kylvettynä,
Vaan se tahtoo tavoilla
Entisen emäsä laista,
Äiti vainaasa älyistä.
Sitämuuvoin on mukana
Entisen emäsä kengät.
Kellenkä ne kengät käyvät,
Ken sen pakloin paneksen.
Se sen jälet parsinoonkin,
Sen valihtoo vaimoksesa.
Neuvoin teijän neitojanne
Ennen muita ehtimään.
Siinä aineessa asuksin
Vuosikauven kaupunnissa.

PIRJO.

Ken ne kengät arvoasi,
Minkä pituuden pitäävät?
Laveuven kyllä laitan,
Rinnan korkeuven kohennan.

SYÖJÄTÄR.

Ovat pieksut pientä kättä.
Soman jalat ja Sorian,
Vaivoin sopiivat somaiset,
Tuskin myöskin Tuhkimuksen;
Vaikka nälkä näiventännä,
Työsävaivat vaivannunna,
Kasvun estännä katalan.
Nerokkailla aina neuvo,
Yhä vastaukset varoilla;
Altis valta vaimopuolten
Miten miehet miettinöötkin.
Viekkaat viisaita enemmät.
Piemmä jalkoja pihissä,
Kämmenyksissä kápälät;
Taputellen taivutellen,
Paamma pakloilla kovasti,
Litistämmä liinavöillä,
Kapaloilla kaijennamma:
Otamma sukat ohimmat,
Päälleen ahtaimmat ajamma.
Sukat voijamma sulalla,

Voilla kengät voitelemma:
Väen voimalla veämmä.
Kerran kengät koiteltuna;
Kerran Kerskoa petelly:
Suutari sukua mullen
Ken ne kengät ommellunna,
Toiset kohta toimittaapi
Jospa pikkuista pitemmät,
Vähän väljemmät terältä.
Samoin lestin saumovaapi.

2. NÄYTÖS.

Entiset. Soma ja Soria.

PIRJO.

Tehkee terveykset tätillen!
Se vasta sanoman saattoi,
Hyvän toivon toi minullen.
Kerskon pojan keskimäisen
Täti tänne juohattanna,
Neuvonna nerokas ämmä,
Muija muita muitarampi.
Kohta joutuupi kotiimme,
Emänteä ehtimään,
Vaimoa valihtemaan.
Häll on kenkiä keralla,
Pienet pieksut pehmeimmät.
Valihtoopi vaimoksesa
Kellen moiset kengät käyvät.
Pitäkää jalat pihissä
Yli yötä painumassa.
Aamulla tätin avulla,
Neuvoin seukkuni neroisan
Yhäite kokoon koputan,
Varmoin varpaanne varustan
Aivan alle jalkapöyvän.
Otan sukista ohimmat,
Vapon valkeimmat valihten,
Ajan päällen ahtaimmat,
Väen voimalla veämmä,
Vaan jos vaivaksi tulisi,
Jos pahoin pakottaisikkin,
Työksi työlääksi tulisi,
Pitäkää kipunne kiini,
Tukeuttakaa tuimat tuskat.
Ei pie äänteä älistä:
Päätäkääتنen pättäviksi
Teijän sorkillen somillen.

(Pirjo ja Syöjätär takoot tyttöin jalkoja monin
muuvoin muokaten. Tytöt älisten irvistääät ikeniään).

SYÖJÄTÄR. (Ulos kahtoin.)

Tuossa sulhanen tulookin;
Tuolla lammin tuolla puolen
Kuulen kulkusiin helinän.
Kovin Kersko on kerinnyt,
Hyvin ruunasa hypännä.

PIRJO (Somallen ja Soriallen).

Paneutukaatten paraten;
Täyttäkää tätinne käskyt!

(Syöjättärellen).
Ehi puvut puhtaimmat
Vapon vaatteista koreimmat!
Vaan jos valiheis Pöperön
Ja ei tyyvy tyttäriini?
Minun harmi halkaseisi,
Maahan kaatasi kateus.

SYÖJÄTÄR.

Minä tuhkoon Tuhkimuksen,
Pöperön pölyllä sieklon.

PIRJO.

Pistän piiloon Pöperön,
Kuuruun tungen Tuhkimuksen,
Uunin soppeen sovitan,
Tahi laitan laitumellen,
Karjan katsantaan kiristän.

SOMA.

Kehno Kersko meillen oisi,
Jos se tuhmaan Tuhkimukseen
Mieltyisi minua saahen;
Jos se Pöperön pölysen
Ottaisi minun ohalla.
Hän oisi narri naurettava.

SORJA.

Täytä nyt täti lupasi;
Mullen muinon jo nimesit!

SOMA.

Eikös ennemmin minullen,
Mullen ammoin aikojasa
Täti lujasti luvanna?

SYÖJÄTÄR.

Kellen teistä Kerskon saisin,
Hyvä osa, onni oisi.

4. KOHTAUS

Tuvassa.

1. NÄYTÖS.

Lemmes, Hölmönen, Pöperö.

LEMMES.

Tuossa vieraita tulooi.
Liekkö posti portillasi.

HÖLMÖNEN.

Kovin konttisa komiat,
Ajojärkit välkkyväiset,
Vahva varsa valjaissa,
Joka on jotai parempi,
Holliluhvoja lujempi.

2. NÄYTÖS.

PIRJO (Pöperöllen).

Mäne peltoin perillen,
Aja lampaat aholta!

LEMMES.

Ajoin lampaat aholta;
Ne on korjatut kotiinne
Karsinoissaan karihtat,
Lämpimissä läävissään.

PIRJO (Pöperöllen).

Aja tamma tallin luokse,
Kanna kakroja eteesä!

LEMMES.

Ammoin tamma tallissanne,
Kappa kakroja rupussa.

PIRJO (Pöperöllen).

Laske lehmät laitumellen
Irti iltasyötöllesä!

LEMMES.

Laskin lehmät laitumellen,
Tein jotakin joutessani.

PIRJO (Pöperöllen kiivaasti).

Totta torvea tuvasta,
Ehi piiloa pihalla,
Tuossa vieraita tuloopi.
Kuka kurja kulkenoonki?
Paavin pakanan väkeä,
Pirun Birgerin uroja
Uuven uskon puoltajija,
Vainoojija vaimopuolten.
Ei ou sijoja sinullen
Tuossa tuommoisten tulolla,
Lijoin out sinä likainen,
Kovin pölyinen Pöperö.
Miss out ryysyssäis rypennä,
Reikiin repaleis repinnä?

LEMMES.

Tuossa tila Tuhkimuksen,
Pöperöllen pöyvänpäässä.
Koti, kontu Tuhkimuksen.
Se on oikia emäntä.

PÖPERÖ.

Sovin istumaan sopessa:

Piloin pimeessä pitäyvyn,
Uunin turvin turvauvun.

PIRJO (Kiivaasti Lemmeksellen).

Pöperöä pöyvän päähän!
Mikä sitten mie olisin,
Enkö ensinkään emäntä?
Totta torvea pihallen;
Herja heittolas hävytön,
Konna koirankuotolainen:
Et ou ilmoin imeisten
Kerju-ukko kelvollinen!
(Pöperöllen).
Totta lyöttäyvy lymöön
Kyykistäyvy kynkillesi,
Painu pankon siimekseen;
Kata kasvosi hameilla,
Peitä ruumis peitteillä!

LEMMES.

Empä paikalta pakene,
Tuosta tultuini tuvasta;
Tämä tupa Tuhkimuksen;
Minä oun eno emäsä.

PIRJO (Riehkäisten Lemmestä käsikynkästä).

Ulos sitä sievemmästi,
Sitä pikemmin pihallen,
Kutka kunnoton pakene,
Pötki Pöperön omainen:
Kyllä sullen kyyvin annan
(Hölmönen ehtii puolustoo Lemmestä).
Tohitko torata mullen,
Vastustella vaimollesi?
Joko ukkoni unohit
Monet saavut mammansaunat.
(Hölmönen pakenoo pöyvän alle).
Kuule kulta ukkoiseni!
Nouse nopeesti jaloillen,
Vieraat tuloovat tupaamme!

HÖLMÖNEN.

Näätkö Lemmes onko leikki?
Tokko tottelen toroosa?
Käynpä yli käskystäänki!

3. NÄYTÖS.

KERSKO.

Terve teiltäni taloonne,
Seurallen ihana ilta,
Isännällen ilta kaunis!

(Hölmönen kaataa pöyvän).

LEMMES.

Tuossa ilmautuu isäntä,
Kylältä valittu vanhin.

KERSKO.

Kummat nään tavat talossa
Oikeuven erinomaisen.
Mikä ihtoisen isännän
Asettanna pöyvän alle,
Kylänmiehen kyyvinnynnä?

LEMMES.

Missä vaimot vallan päällä;
Kussa emäntä enempi,
Siellä ihtoisen isännän
Pako vahvinna varana.

KERSKO.

Jätän hyvät jäähyväiset!
Neuvoi mullen neitoisija
Tästä talosta tavata,
Vatusteli vanha akka:
Vaan sanoovat sananlaskut,
Aasit aasista sikiivät,
Tammat tammoja tekeevät
Sukuusa on suopetäjät,
Tekijänsä tervaskannot.

LEMMES.

Polvi muuttuupi pojasta.
Monesti emeä moiti
Vaikka tyynet tyttäresä.

KERSKO.

Tytöt ovat kaikki tyynet;
Vasta vaimoina vihaiset.

LEMMES.

Vaimot vallan pyytäjijä
Missä miehet puolimiehet,
Höplät Hölmösen tapaiset.

KERSKO.

Empä ensinkään varaja
Valtaa vaimon multa saavan;
Kuhu kumpaiset tupaanne.
Kellen nämä kengät käyvät,
Sen valihten vaimokseni,
Enkä valtaasa varaja.

4. NÄYTÖS.

Soma, Soria ja Syöjätär.

SYÖJÄTÄR (joka salaa syöstäin uunillen tuhkin siekloo Pöperön ja alastultua sanoo).

Tuossa Soma ja Soria,
Tytöt tyynet työntekiät,
Hyvätahtoiset tasaiset.

(Kersko ojentaa kengän. Soma ja Soria sysiit toisiaan
vihalla pois. Pirjo ja Syöjätär kokoovat sanotuin neuvoin
tunkee kenkää Sorian jalkaan: vaan se ei mahu turvonneesen
jalkaan. Soria ähkää ja irvistää).

Oisi oikeen oma,
Muutoin lykkynään mukava,
Vaan on kenkä vanhennessa
Kutistunna, kuivanunna,
Vielä se viruupi kyllin,
Mukautuu jalan mukaan.

KERSKO.

Niin oisi sopu sovuton,
Aivan arvoton avio,
Kuin on työläs työntekonne.
Ei ole mukava mullen,
Emännäksi ei pätevä.

SYÖJÄTÄR.

Jo on oikeen jalassa,
Mahtui päällen mainiosti.

KERSKO.

Paneppe nyt paklat kiini,
Solet, palkimet sovita.

(Syöjätär panoo salaa paklat niekloilla kiini ja
kaivaa uuvet palkimen reijät, kuin ei muutoin yllä).

Käyppä tuossa käpsyttele;
Pitkin siltoa sileetä.

(Soria yrittää käymään; tuskassaan kaatuu,
paklat ja solet irtautuu).

Et ole emäni verta,
Etkä emäntä minullen.
Ehkä sisko sievempäsi.
Somalla somemmat sorkat!

SORIA (Itkiin).

Minun somemmat Somalla!
Ovat pikkuista pitemmät,
Varavammat varpailta;
Vaikka vaimot suurin vaivoin,
Kaksin kääntivät kätälät,
Varsin varpaasa varusti.
Ponnistivat pohjan alle.

PIRJO (Näpistäin Soriaa, jota Syöjätär tapaa purrakseen, tahtoo kenkiä Somaa, joka viimen akkain
avuin saapi kengän Sorialta. Vielä työläämmät reistaukset: hän parkuu äänissä).

Pijä suusi piikaiseni,
Kohta kenkä koiteltuna!

SYÖJÄTÄR.

Tällän käypi täyvellesä,
Tällän tehty tietettykin.
Somalla somemmat sorkat.
Elä itke impiseni!
Heität herttaisen kotisi;
Muutat korempaan kotiisi
Kerskon pojan puolisona.

(Ponnistaissa kenkä halkiaa. Akat ja Soma purskahtaat itkemään).

KERSKO.

Nyt on koiteltu koriat,
Kaunisvaatteiset kehutut.
Kuka tuolla kurkistaksen,
Ken se piilossa pijäksen?

SYÖJÄTÄR (Kerskollen, vaan Lemmeksen kuulla).

Se on Pirjon piikatyttö.
Ei ou puhas puolimieli.
Se on Pöperö pölyinen,
Toimenpuuttuva, tomuinen:
Jalat laajat kuin lapiat.

LEMMES (Puhuin tomun Pöperöstä, joka on muuttanna veljeltä
Lemmeksin lähätetyt vaatteet ja sukat).

Se on puhas pulmuiseni.
Toimen tyttö ja totinen!

KERSKO.

Tule pieni piikaiseni!
Ehkä liet sinä emäntä,
Jota kauvan kaihonnunna
Olen ehtinnä ehäten.

(Pöperö koittaa toista kenkää).

Varsin on Varoa kyllä
Että panna paklat kiini,
Sekä solkija solaten.
Niissä käyvä käpsyttääpi,
Kuin ennen kävi emäni,
Oma äitini osaisi.
Tahotko minun talooni,
Elämään, emäntänäni?
Omakseni, onnekseni?

PÖPERÖ.

Kernaasti Kerskoiseni,
Hyvä sulhainen suloinen!
Miten miettinöön Isäni?
Sano sana vanha vaari,
Elä epäile emäni,
Eläkä eno emäni!

PIRJO.

Ei minun elossa ollen,
Sinun silmäni näöissä,
Minä laske miehelään;
Lasta niillen laitumillen,
Pahoillen rekipajuillen,
Likasillen liisteillen,
Kerskon pojan puoliseksi.
Kovin komia näöltä,
Kehno Kersko on tavoilta.

LEMMES.

Ole vaiti vanha portto,
Pijä suusi suuri konna.
Tuossa on ite isäsä;
Vaikka vallan antanunna,
Ollut alti allakynsin,
Niin on oman tyttäresä

Iho ihtoinen isäntä.

HÖLMÖNEN.

Kuin on kerran tunto tullut,
Pitkän piinani lopetan,
Haureuvestani havahan:
Enkä ota ollenkaan
Muilta tässä muistutusta.
Tyyvyn työhön tyttäreni
Annan avulla Jumalan,
Valloin vanhan *Väinämöisen*,
Hänen häitä piettyväni,
Kerskon pojan puoliseksi.
Tehköön Pirjo piijantöitä
Pojan poikessa ololla.
Konsa joutuupi kotiisa,
Annan ehtiä emännän.
Piemmä Pirjoa kurissa
Tahikka talosta poisi,
Jos on mieli mierontiellen,
Josta korjaisin kotiimme.
Ajan työllän tyttäresä
Tekemään talontekoja.

KERSKO.

Kiitos ikuinen Isällen!
Emänenollen enemmän;
Toimen, totuuven ukollen!
Jos tahot taloomme tulla,
Kilvoin kiitämmä sinua;
Sullen valta vanhempamme.

PÖPERÖ.

Kilvoin palvellaan paraten!

LEMMES.

Poltin poikana poloissa,
Karjan, kartanon poroksi,
Kaikki taloni tavaran.
Murhe saattoi muillen maille
Tavaroita tarjoin kannoin,
Kauppakaluja kuletin:
Aina rossan alttinalla
Voitin, säästin sääveliini.
Tahoin takasi taloni
Ostoa, oman kotini.
Tuli mullen tuttavaksi
Kaunis Kapraali komia:
Otin ottopojakseni.
Nyt en tarvihte taloa,
Enkä tiijusta tiloa;
Yhä elämmä yhdessä.
Ei ou höplä Hölmön poika:
Konsa joutuupi kotiisa,
Kohta ottaapi komennon,
Tahtoo hallita taloosa.
Siks' en pääse paikan päältä:
Aina tarpeita talossa,
Kahtomista kartanossa.
Käyn mie teillä käynnän tietä,
Olijammassa oleksin

Aika ajalta ajelen.
Ihailen iloa teijän,
Kahon kapraalin eloa.

(Akat ovat pyörtyvinään).

PÖPERÖ (Laulaa):

Aina luotin Luojan töihen,
Valtaan vanhan *Väinämöisen*.
Ijankaikkinen Isämme
Kaikki kahtonna paraten,
Osuttanna onnekseni.
Kävi toivoni toeksi,
Luoja laitot luotolleni,
Ett'ei vanha *Väinämöinen*
Hylkeä, hyvä Jumala!

JÄLKIMAININE.

Moni loru, iskeytyneenä lapsuutemme muistoon jospa halvempi arvoinen, ou meillen mieluisa.

Kuulin lapsena kerrattavan Tuhkapöperöö kerrattuvakin. Luvun poikana Askepot, joka on sama satu Juuvin kielellä. Näin sen Cendrillonina kuvattuna Franskan kielellä: moni sitä moitti, enimmä kiitti ja ylenkiittivät. Ei mieleeni pystynnä toimittaa tätä suomalaisen kuvaisto pukuun. Jotain puuttui. Luvettuvani Silmäkääntäjän, löysin Hölmösessä omituisen isän Pöperöllän; vaan hän oli toisen oma. Saatuvani luvan häntä ylentää ja alentaa olen toimittanna Pöperön senkaltaisena kuin sen oletta nähneet. Toivon, jos se nyt ei ole otollinen, että saatuvamme kansallista kuvaistoo, kuvaiston holhoja ej sitä hyli: sen vuoksi että se oleva suorasanainen (Alevasteinen) kepeesti pysyy muistissa. Eikä se vaai erinäisiä pukuja eli laitoksija eikä monia jäsenijä.

Senki suhteen että tämä kuvaus voisi sietää vertausta muukalaisina tavanneihin Pöperöin, toimitin hänen suorasanaiseksi, että jos kuvastossa sattuu usiampia joilla on ääntä ja mahtija niin voipi enimmä paikat laulattaa. Kielestä muistutan sanojani Ruunulinnan Jälkimaineessa. Vielä vähemmin nyt oun pakloin paneutunna. Kiistäkää jos hyvää, ettei Kerskoniuksiin ja Hölmöliiniin esivanhemmat puhuneet semmoista Suomea: vaan suokaa Lemmeksellen, Pirjollen ja Syöjättärellen, jotka olivat monikotiset, moninaista murretta.

Kysymys on tehty ei kauvan (1837), jos Italijan kielessä, kirjakielen tuloo mukautua puhekieleen eli puhekielen kirjakielen. (Se si debba avvicinare la lingua scritta alla parlata o sia la parlata alla scritta). G.B. Grossi luulee puhekieltä pitävän muvata kirjakielen. Jos oisi paljo Italijanki kielen suhteen sanottava, niin en käy kiistämään. Vaa Suomen kielestä arvelen aivan toista. Voipiko emä luottautua vastasyntyneesen keskoiseesa? Työ vastaatta että monesti ilman sitä keskoiseta äiti ajettasiin pois talosta ja että tästä keskoisesta voipi tulla ylimys sukukunnassaan. Niin on; niin olla pitääkin tällän emällän, että jos hän jäisi hetelmättömäksi, niin häntä hiljoin pereestä pois vierautettasiin. Hänen keskoisestaan voipi tulla ei ainoastaan sukusa; voipi tulla koko kansan kaunistus: mutta siihen paljon tarvitaan, ennenkuin hän sillen varrellen pääsöö; ja emäsä holhoominen, emäsä eine ovat soveliaisimmat hänen ruumiillisellen hyöstymiselleen; mutta äitisiä puhe paremmin muita vesoittaa hänen hengellisiä avujasa. Seuraten murettani sikäli kuin soveliaksi nään, omistan muistakin mitä mieleeni sattuu; lukiin ihteäni perilliseksi kaikillen: luulenkin vähemmän vaartavani kansaperillisijäni, kuin jos en uurastasi lisätä tätä perintöä.

J. F. Lagervall.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK TUHKAPÖPERÖ: KUVAUS 4:SSÄ KOHTAUKSESSA

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in

the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the

requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR

INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.